

DAMGA VERGİSİ KANUNU ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Ekonominin kayda bağlanmasıdaki (kayıt dışı ekonominin ortadan kaldırılmasındaki) önemli unsurlardan birisi de ekonomik işlemlerin olabildiğince yazılı sözleşmelere bağlanmasını teşvik etmektir. Sözleşmeler taraflar arasındaki bu işlemleri tüm yönleriyle görünür kılmakla birlikte tarafları ve vergi nedeniyle de dolaylı taraf konumundaki Devleti de koruyucu niteliktedir.

Sözleşmeler üzerinden nerdeyse sözleşme bedelinin %1'ine yaklaşan oranlarda vergi alınması (bu oran kamu ile olan projelerde %2 olmaktadır) , bunun birden fazla nüsha, tazminat, şartlı işlemler vb. nedenlerle daha da artma potansiyeli, diğer taraftan damga vergisi üst sınırının her bir kağıt için 1.797.117,-TL seviyesinde olması, özellikle sözleşme esaslı çalışan mükellefler yönünden durumu ikinci bir kazanç vergisi boyutuna getirmiş bulunmaktadır.

Bu durum, mükellefle İdare'yi birbirinden uzaklaştıran, vergiye gönüllü uyumu değil, aksine vergiye direnmeyi doğuran bir etki yapmaktadır. Bu durumda ya sözleşme yapılmaktan vazgeçilmekte, ya yapıldığı halde beyan edilmemekte, ya da sözleşmelerin içinde nispi vergi doğuracak bir ifade geçirmemek adına farklı arayışlar yapılmaya çalışılmaktadır. Anayasa ile koruma altına alınan sözleşme hürriyeti, damga vergisi maliyeti nedeniyle sağlıklı kullanılamaz duruma gelmektedir.

Ekonominin sağlıklı işleminde çok önemli unsur olan, Anayasamızın 48'inci maddesiyle de koruma altına alınmış olan sözleşme hürriyeti hakkının özgürce kullanılmasının önündeki damga vergisi engelinin bütünüyle kaldırılması veya bu hakkın kullanılmasını etkilemeyecek boyuta indirilmesi acilen gereklidir.

Bu kapsamda Maliye Bakanlığı ve TUSİAD üyeleri olarak yapmış olduğumuz toplantı sırasında gündeme gelen sorunlar, sorunlara ait detay çalışmalar ve çözüm önerileri ile ilgili tespitlerimiz aşağıda tarafınıza sunulmuştur.

Ayrıca Ek'te yer örnekleri ve uygulamalı açıklamaları değerlendirmelerinize sunarız.

SORUNLAR	ÖNERİLER
<ul style="list-style-type: none"> <i>Damga Vergisi yükünün fazlalığı ve satış vergisine dönmesi</i> <i>Damga Vergisinin sözleşme serbestisi üzerine olumsuz etkileri</i> <i>Damga Vergisi matrah tespitindeki yorum farklılıklarının çokluğu (59 tebliğ, 21 sirküler, 500 havuz mukteza (son 4 yıl))</i> <i>Müteselsil sorumluluk ve diğer Damga Vergisi sorumluluklarının kapsam genişliği</i> <i>Damga Vergisi Kanundaki istisnaların yetersizliği ve uygulama zorluğu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Damga Vergisi oranının ve tavan tutarının azaltılması</i> <i>Kamu ile yapılan işler ve zincirleme olarak yapılan sözleşmelerdeki Damga Vergisi yükünün indirilmesi (İhale kararı + Sözleşme + Ödeme)</i> <i>Her nüsha için ayrı ayrı vergi alınmaması,</i> <i>Üst sınır uygulamasının tüm nüshalar için topluca yapılacağı belirtilmesi,</i> <i>Şarta bağlı işlemlerin veya sözleşmelerin asli olmayan unsurlarının (teminat, sigorta, ceza şart) Damga Vergisi matrahının tespitinde dikkate alınmaması,</i> <i>Fesihnameler üzerinden alınan Damga Vergisinin kaldırılması,</i> <i>Kanunda geçen «Resmi Daire» tanımının detaylandırılması (Belediye, KİT vb. 'nin Resmi Daire olmadığı belirtilmesi),</i>
<p><i>Damga Vergisi matrah tespitindeki yorum farklılıklarının çokluğu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Mevcut tebliğ, genelge, sirküler, özelgeler ve tamimleri toparlayan, açıklayıcı tek bir tebliğ yayınlanması,</i> <i>Matrahın tespiti ve sözleşmelerdeki «belli para» kavramının belirlenmesi,</i> <i>Yurt dışında imzalanan kağıtların Türkiye'de hükmünden faydalanma kriterinin açıklanması,</i> <i>Bir kağıtta birbirinden ayrı işlem, bir asıldan doğma işlem ve birbirine bağlı işlem kavramlarının açıklığa kavuşturulması ,</i>
<p><i>Müteselsil sorumluluk ve diğer Damga Vergisi sorumluluklarının kapsam genişliği</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Sözleşme üzerinde Damga Vergisinin ne şekilde paylaşılacağı yönünde bir düzenleme olması durumunda, Damga Vergisi sorumluluğunun sadece bu tutar ile sınırlı olması,</i> <i>İbraz eden sıfatı ile sorumluluğun kaldırılması,</i> <i>Taraf eden sıfatı sorumluluğun kaldırılması ,</i>
<p><i>Damga Vergisi Kanundaki istisnaların yetersizliği ve uygulama zorluğu</i></p>	<p><i>II sayılı istisna tablosunun kapsamının genişletilmesi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Bankalara getirilen istisnaların, aracı kurumlar ve diğer finansal kuruluşlar için de genişletilmesi</i> <i>Sigorta şirketlerine getirilen istisnaların emeklilik şirketleri, sigorta aracıları, brokerlar ve portföy yönetim şirketleri içinde geçerli olması</i> <i>KVK'nun 5/1-e maddesi kapsamında yapılan satışlar nedeniyle imzalanan kağıtlar gibi aynı kapsamdaki satış vaadi sözleşmelerine de istisna tanınması,</i>
<p><i>Döviz Kazandırıcı Satış ve Teslimler Vergi Resim Harç İstisna Belgesi Alınması</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> <i>Hizmet ihracı kapsamında düzenlenen sözleşmelerin VRHİ belgesi temin edilmeksizin istisnaya tabi tutulması,</i> <i>Döviz kazandırıcı işlemlere bağlı istisna uygulamalarının alt yüklenici sözleşmeleri dahil proje kapsamında düzenlenen tüm kağıtlara uygulanması.</i> <i>Döviz kazandırıcı işlemler ile ilgili tanımlamaların anlaşılır hale getirilmesi.</i>

MEVCUT MADDE METNİ

ÖNERİ TASLAK METİN

Madde 5: Kağıt Nüshalarının Birden Fazla Olması	<p>Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kâğıtların her nüshası ayrı ayrı aynı miktar veya nispette Damga Vergisine tabidir. Şu kadar ki, poliçe ve emre yazılı ticari senetlerin yalnız tedavüle çıkarılan nüshaları vergiye tabi tutulur.</p>	<p>Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kâğıtların yalnızca bir nüshası Damga Vergisine tabidir.</p>
Madde 10: Vergileme Ölçüleri	<p>Damga Vergisi nispi veya maktu olarak alınır. Nispî vergide, kâğıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kâğıtlarda yazılı belli para, maktu vergide kâğıtların mahiyetleri esastır. Belli para terimi, kâğıtların ihtiva ettiği veya bunlarda yazılı rakamların hâsıl edeceği parayı ifade eder.</p>	<p>Damga Vergisi nispi veya maktu olarak alınır. Nispî vergide, kâğıtların nevi ve mahiyetlerine göre, bu kâğıtlarda yazılı belli para, maktu vergide kâğıtların mahiyetleri esastır. Belli para terimi, kağıtlar üzerinde imza tarihi itibarıyla tereddüte mahal vermeyecek kesinlikte hesaplanabilen parayı ifade eder. Kağıtlar üzerinde yer alan tazminat, cezai şart gibi hükümlere ilişkin paralar kapsam dışındadır.</p>
Madde 14: Nispet	<p>Kâğıtların Damga Vergisi bu kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı nispet veya miktarlarda alınır. Şu kadar ki her bir kağıt için hesaplanacak vergi tutarı (1) sayılı tabloda yer alan sınırlamalar saklı kalmak üzere 1.797.117,30 TL'yi aşamaz. Bir önceki yılda uygulanan bu azami tutar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bakanlar Kurulu yeniden değerlendirme oranının % 50 fazlasını geçmemek ve % 20'sinden az olmamak üzere yeni oranlar tespit etmeye yetkilidir.</p> <p>Belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin değiştirilmesi halinde artan miktar aynı nispette vergiye tabidir. Bunların devri halinde aslından alın Mukavelenamelerin müddetinin uzatılması halinde aynı miktar veya nispette vergi alınırken verginin dörtte biri alınır.A kreditif mektup ve telgraflarında süre uzatıldığı takdirde verginin dörtte biri alınır.</p> <p>Yabancı memleketlerden Türkiye üzerine düzenlenen kâğıtlar aynı miktarda, yabancı memleketlerin birinden diğeri üzerine düzenlenip Türkiye'de tedavüle çıkarılanlar ise yarı nispette vergiye tabidir.</p>	<p>Kâğıtların Damga Vergisi bu kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı nispet veya miktarlarda alınır. Şu kadar ki her bir kağıt için hesaplanacak vergi tutarı (1) sayılı tabloda yer alan sınırlamalar saklı kalmak üzere 15.000-TL'yi aşamaz. Bir önceki yılda uygulanan bu azami tutar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bakanlar Kurulu yeniden değerlendirme oranının % 50 fazlasını geçmemek ve % 20'sinden az olmamak üzere yeni oranlar tespit etmeye yetkilidir.</p> <p>Belli parayı ihtiva eden mukavelenamelerin değiştirilmesi halinde artan miktar aynı nispette vergiye tabidir. Bunların devri halinde aslından alın Mukavelenamelerin müddetinin uzatılması halinde aynı miktar veya nispette vergi alınırken verginin dörtte biri alınır. Akreditif mektup ve telgraflarında süre uzatıldığı takdirde verginin dörtte biri alınır.</p> <p>Yabancı memleketlerden Türkiye üzerine düzenlenen kâğıtlar aynı miktarda, yabancı memleketlerin birinden diğeri üzerine düzenlenip Türkiye'de tedavüle çıkarılanlar ise yarı nispette vergiye tabidir.</p>

I SAYILI TABLO

1 Sayılı Damga Vergisi Oranları

1 Sayılı tabloda belli parayı ihtiva eden kağıtlar üzerinden "binde 9,48 " damga vergisi hesaplanmaktadır.

Kararlar ve Mazbatalar :

2-İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararları üzerinden "binde 5,98" damga vergisi hesaplanmaktadır.

Makbuzlar ve diğer kağıtlar

1.

Makbuzlar:

a) Resmî daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle kişiler tarafından resmî dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmî daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyasını temin eden kağıtlar

1 Sayılı tabloda belli parayı ihtiva eden kağıtlar üzerinden "**binde 5** " oranında damga vergisi hesaplanmalıdır.

İlgili maddenin **kaldırılması önerilmektedir**

İlgili maddenin **kaldırılması önerilmektedir**

II SAYILI TABLO

IV - Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar/ Madde 5

5. Sigorta mukavelenameleri, sigorta ücretine ait makbuzlar ve sigortanın tecdit ve temdidi ile temin olunan meblâğın tezyidi halinde verilen beyanname ve avönanlar.

“Sigorta mukavelenameleri (**sigorta , reasürans ve koasürans sözleşmeleri, sigorta poliçeleri**) , sigorta mukavelenameleri kapsamında imzalanan tüm kağıtlar , bireysel emeklilik, gruba bağlı bireysel emeklilik ve işveren grup emeklilik sözleşmeleri ve bu sözleşmeler kapsamında imzalanan her türlü kağıtlar, sigorta primleri ve bireysel emeklilik katkı paylarına ait makbuzlar ve sigortanın tecdit ve temdidi ile temin olunan meblağın tezyidi halinde verilen beyanname ve avönanlar”

V - Kurumlarla ilgili kağıtlar:/ Madde 21

21. Sigorta ve emeklilik şirketleri ile emeklilik yatırım fonlarının kuruluşları dahil her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu şirketler veya fonlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlar

“Sigorta, **reasürans** ve emeklilik şirketleri ile emeklilik yatırım fonlarının kuruluşları dahil her türlü işlemlerinde düzenlenen ve damga vergisi bu şirketler veya fonlar tarafından ödenmesi gereken kağıtlar, **bu şirketler veya fonlar ile sigorta ve emeklilik aracıları arasında münhasıran sigortacılık ve emeklilik faaliyetlerine ilişkin düzenlenen kağıtlar ve emeklilik şirketlerinin emeklilik yatırım fonlarının yönetimine ilişkin olarak portföy yönetim şirketleri ile yaptıkları sözleşmeler.**”

TEBLİĞ DÜZENLEMELERİ

30 Nolu Tebliğ

2 - Katma değer vergisi dahil edilerek düzenlenen kağıtlardan alınması icabeden damga vergisinin ise katma değer vergisi tutarı düşüldükten sonra kalan meblağ üzerinden hesaplanması

Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde, damga vergisinin katma değer vergisi hariç olmak üzere sadece işin bedeli üzerinden hesaplanması uygun görülmüştür.

Benzer düzenlemenin sigorta şirketlerinin işlem vergisi olan BSMV için de getirilerek damga vergisinin BSMV hariç olmak üzere sadece işin bedeli üzerinden hesaplanması yönünde tebliğ ile düzenleme yapılması talep edilmektedir.

Damga Vergisi Kanunu’nun Sözleşmeler Üzerinden Alınacak Damga Vergisi Düzenlemelerine İlişkin İyileştirme Önerilerimiz

I. Geneli İtibariyle Durum

Ekonominin kayda bağlanmasındaki (kayıtdışı ekonominin ortadan kaldırılmasındaki) önemli unsurlardan birisi de ekonomik işlemlerin olabildiğince yazılı sözleşmelere bağlanmasını teşvik etmektir. Sözleşmeler taraflar arasındaki bu işlemleri tüm yönleriyle görünür kılmakla birlikte tarafları ve vergi nedeniyle de dolaylı taraf konumundaki Devleti de koruyucu niteliktedir.

Ancak ticari hayatımızda sözleşme alışkanlığının yaygınlaşmasında aşağıda belirtilen Damga Vergisi Kanunu düzenlemeleri, getirdiği yüksek maliyetler nedeniyle, ciddi engel teşkil etmektedir.

Ekonominin sağlıklı işleminde çok önemli unsur olan, Anayasamızın 48’inci maddesiyle de koruma altına alınmış olan sözleşme hürriyeti hakkının özgürce kullanılmasının önündeki damga vergisi engelinin bütünüyle kaldırılması veya bu hakkın kullanılmasını etkilemeyecek boyuta indirilmesi acilen gereklidir.

Damga Vergisi Kanunundaki Sözleşme Düzenleme Maliyetini Artıran Hükümler:

- a) Sözleşmeler üzerinden alınan damga vergisi oranı %1 seviyelerine (binde 9,48) gelmiş olup, bu vergi her bir nüsha için de ayrı ayrı uygulanmaktadır.
- b) Damga Vergisine tabi kağıtlar için Kanunun 14. Maddesinde getirilen üst sınır, bu vergiyi makul düzeye indirmeye hiç yeterli değildir. Her bir belge itibariyle (nüshalar itibariyle ayrı ayrı) getirilen bu sınır 2016 yılı için 1.797.117,-TL’dir.
- c) Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kağıtların her bir nüshası için ayrı ayrı damga vergisi alınması, mükelleflerin yapacakları işlerde elde edebilecekleri karlarla kıyaslanamayacak boyutlarda maliyet unsuru yaratmakta, zarara geçmelerine dahi sebebiyet verebilmektedir.
- d) Bir kağıtta bir asıldan doğan birbirine bağlı akit ve işlemlerde en yüksek olanından vergi alınması, özellikle sözleşmelerde yer alan tazminat tutarları, cezai şart veya şarta bağlı işlemler nedeniyle maliyeti artıran bir unsur olmaktadır.

Damga vergisinin varlığı, oran ve üst sınırının yüksekliği tarafları sözleşme yapmaktan uzaklaştırmakla birlikte, yapılmış olan sözleşmeler yönünden de bu yükümlülüğün yerine getirilmesinden kaçınma ve dahi riski göze alıp beyan etmeme gibi vergiye uyumu değil, tam aksine vergiye direnci artıran durumlar doğurmaktadır.

Ekonominin sağlıklı işleminde çok önemli unsur olan, Anayasamızın 48'inci maddesiyle de koruma altına alınmış olan sözleşme hürriyeti hakkının özgürce kullanılmasının önüne getirdiği önemli maliyet unsurları nedeniyle Damga Vergisi Kanunu'nun sözleşmelere ilişkin düzenlemelerinin üzerine getirdiği damga vergisi yükünün bu hakkın kullanılmasını engellemeyecek boyuta indirilmesi çok önemlidir.

1964 Yılında Kanunlaşan Mevcut Damga Vergisi Kanununun Gerekçesinde de Benzer Tespitler Vardır.

Diğer taraftan Damga Vergisi Kanunu'nun büsbütün kaldırılması da Türk Vergi Mevzuatı yönünden gecikmiş önemli bir adım olacaktır. Damga Vergisinin aslında Modern Vergi sistemi içinde yerinin olmadığı, bugün yürürlükte olan ve 1 Temmuz 1964 tarihinde kabul edilen 488 sayılı "Damga Vergisi Kanunu" nun gerekçesinde de açıklıkla belirtilmektedir.

Öncesinde "Damga Resmi" olarak yürürlükte bulunan mevzuatın, Vergi sistemimizin o zaman itibariyle bütünüyle gözden geçirilerek, **modern vergi anlayışı ve vergi hukukuna daha uygun** bir hale getirilmesi çalışmaları kapsamında, bu anlayışa hiç uymadığı, "*Damga Resmi mükellefiyetlerinin, teori ve tatbikat yönünden Türk vergi reform hareketinin tamamen dışında kaldıkları*" açıklıkla ifade edilmiş, ancak Devlet gelirleri içinde sahip olduğu pay nedeniyle korunmak durumunda kalındığı, bir kısım iyileştirmelerle işbu yeni "Damga Vergisi Kanunu" nun hazırlandığı belirtilmiştir.

Mevcut 488 sayılı "Damga Vergisi Kanunu" nun 1963 Yılındaki gerekçesinden Bazı Kısımlar:

➤ DVK-Gerekçe; Giriş Bölümü 2. Paragraf :

"Gerçekten, diğer vergi kanunlarımıza nazaran, tarih itibariyle daha eski bulunan resim kanunları, verginin sosyal ve 'ekonomik fonksiyonlarını belirli bir şekilde yerine getiremedikleri gibi, vergi tekniği ve tatbikatı bakımlarından da gerilik ve güçlükler arz etmektedir. Her ne kadar 1928 tarihli Damga Resmi Kanununun bâzı maddelerini değiştiren . veya bu kanuna ek teşkil eden çeşitli kanunlar çıkarılmışsa da, 'bunlar radikal bir değişiklik arz etmediği gibi, bâzı konularda resmin tatbikatını daha da güçleştirmiştir."

➤ DVK-Gerekçe; Giriş" Bölümü 8,9,10.Paragraflar:

"Gerçekten Damga Resminin teorik anlamda "açık ve genel bir tarifini yapmak, vergi olarak karakterini tâyin ve vergi sistemi içindeki yerini tesbit etmek çok müşküldür. Damga Resmi, bazan servet tedavülü bazan masraf vergisi şeklinde tecelli eden çeşitli ve küçük vergilerden müteşekkil bir mükellefiyet kadrosu olup bu vergiler aslında ticari faaliyetle ilgili bâzı hukukî muameleler üzerinden alınan «sermaye tedavülü vergileri» dir.

Emst Blumenstein'in izahına göre, Damga Resmi, hukukî muameleler, diğer bir deyimle bu muamelelerin mesnedini teşkil eden evrak ve vesaikalar üzerine konulmuş hukukî tedavül vergileridir."

➤ DVK-Gerekçe; III/2-Türkiye’deki Damga Resmi rejiminin tenkidi:

“Türkiye’deki Damga Resmi tatbikatı, yukarda genel olarak izahına çalışıldığı üzere, sistem bakımından gerilik ve vuzuhsuzluğunu bütün genişliği ile muhafaza etmektedir. (Bu tarihi mükellefiyet, vergi hukuku ve sistemimizde meydana gelen gelişmeyi takip etmekten uzak kalmıştır.

Türk vergi sistemi, Gelir, Kurumlar ve Gider vergileri ile prensip bakımından ileri bir nizam olarak kurulmuş olup bu (hareket olumlu bir gelişme halinde bulunmaktadır.

1952 yılında kabul edilen Harçlar Kanununun, şekil olarak, ifade ettiği ilerleme bir yana bırakılırsa, gerek Harçlar gerek Damga Resmi mükellefiyetlerinin, teori ve tatbikat yönünden Türk vergi reform hareketinin tamamen dışında kaldıkları görülür.

➤ DVK-Gerekçe; “III-Türkiye’deki tatbikat; 2.Türkiye’deki Damga Resmi rejiminin tenkidi” Bölümü 4. Paragraf, “e” ve “f” bentleri:

“e)Damga Vergisi kuruluş ve tatbikatı bakımından, modern vergi politikasına hâkim olan ekonomik ve sosyal görüş ve icaplarla bağdaşamamaktadır. Bu durumu sermaye şirketleri emisyonları ve yazışma yolu ile yapılan ticari muamelelerde müşahede etmek kabildir.

f)Resmi ödememek için bâzı işlemlerin ifasından kaçınılmakta, ya da bunlara başka şekiller verilmekte ve gizli tutulmaktadır. (Mukavele yapılmaması, ticari senetlerin gizli tutulması gibi)”

➤ DVK-Gerekçe; “I-Reformun ana çizgileri-Radikal reform ihtiyacı; 1,2,3,4 ve 5. Paragraflar:

“I-Reformun ana çizgileri :

1. Radikal reform ihtiyacı

Yukarda yapılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere, Damga Resmi konusunda köklü bir reform kaçınılmaz bir hal almıştır. Bu reformun en radikal ve rasyonel şekli bâzı Damga Resimlerini münferit tedavül vergileri haline getirmek ve modern bir vergi sistemi içinde yer kalmamış olan resimler yığınını, Almanların 1941 de yaptıkları gibi, toptan kaldırmaktır.

Şu var ki, bizde şimdilik bu yoldan gitmeye bütçe düşünceleri müsait bulunmamaktadır. Daha önce de belirtildiği gibi, Damga Resminin 1961. yılı Bütçesindeki tutarı 270 milyon lira, yekûn fiskal hasılatı oranı da yüzde 3,6 dır.

Bu durumda başka kaynaklar bulunmadan, daha doğrusu ekonomik kalkınma ile birlikte vergi reformunun ve tatbikatının geliştirilmesi suretiyle kamu gelirlerinin artması sağlanmadan, Damga Resminden önemli bir fedakârlık yapılması varit olamaz.

Diğer taraftan, Damga Resmi mükellefiyetini bugünkü durumu ile muhafaza etmeye de imkân bulunmamaktadır.

Girişilen genel vergi reformu hareketi içinde fiskal sistemimizin bu en geri kalmış, dağınık ve sıkıcı mükellefiyetini de mutlaka ele alarak mümkün olduğu kadar derli toplu ve rasyonel bir hale getirmek zorundayız.”

Damga Vergisi Kanunu hakkındaki yarım asır öncesinin tespit ve düşünceleri maalesef ki bugün de aynı şekliyle mevcuttur. O zaman da damga vergisinin devlet hazinesine getirdiği gelir nedeniyle fedakârlık yapılmasının varit olamayacağı belirtilmiştir.Aradan geçen 52 yıl boyunca da bu vazgeçilmezliğin, yine bu vergiden sağlanan gelir ileri sürülerek, devam

etmesi ve orta vadede de devam edecek görünmesi, modern vergi anlayışı ve vergi hukukumuz yönünden talihsizliktir.

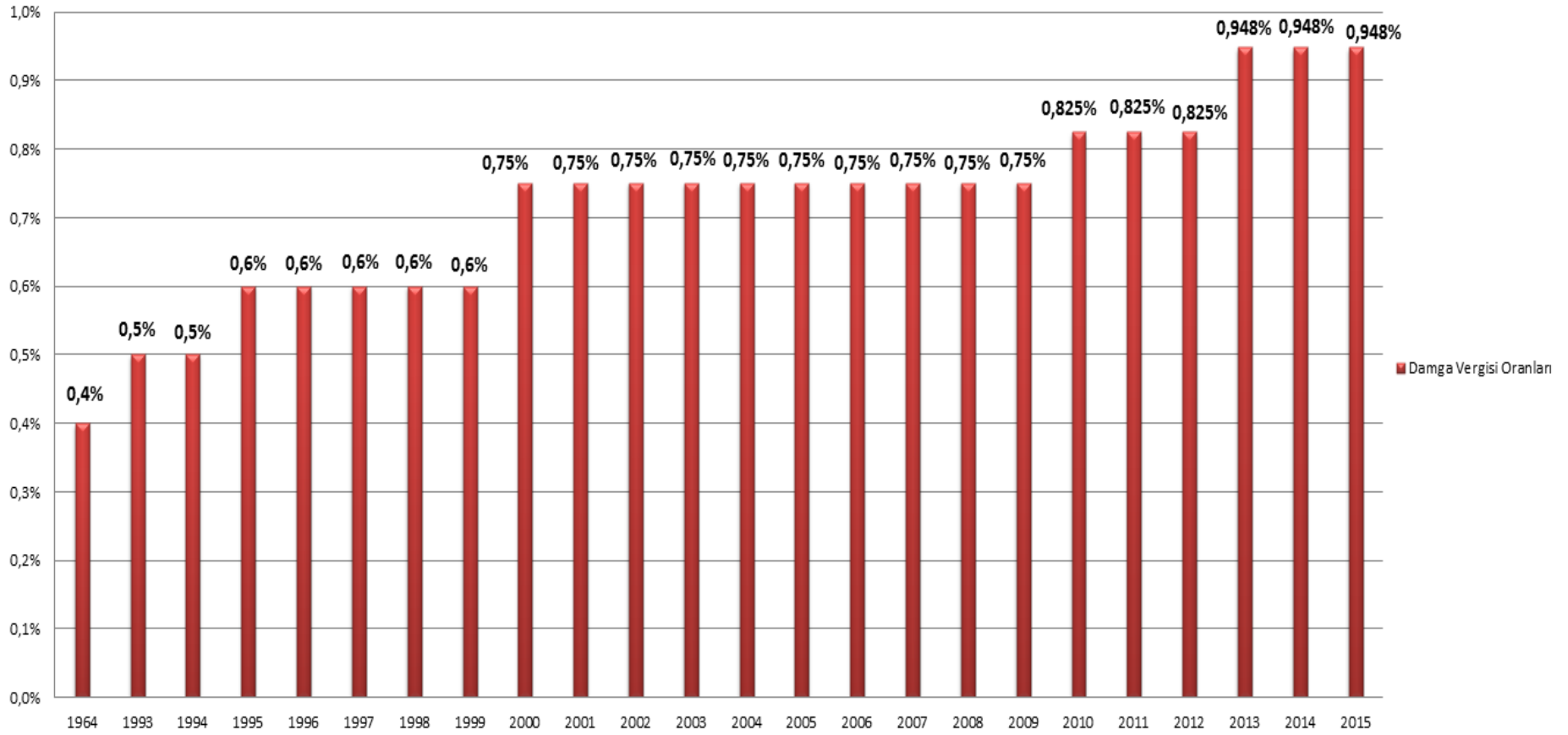
II. Damga Vergisinin Vergi Gelirleri İçindeki Payı :

Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere, Damga Vergisinin toplam vergi gelirleri içindeki payı, yıllar itibariyle “%1,95-%2,85” aralığında seyretmektedir. Aşağıdaki tablodan görüldüğü üzere, bu gelir payını korumak amaçlı, örneğin sözleşme damga vergisi oranlarında da artışlar yapılmıştır.

Damga Vergisinin Toplam Vergi Gelirleri İçindeki Durumu:

Yıl	Damga Vergisi Geliri (Bin TL)	Vergi Gelirleri Toplamı (Bin TL)	DV/Vergi Gelirleri Oranı (%)	Sözleşme Damga Vergisi Oranları
1993	9.263	324.887	2,85%	0,5%
1994	15.807	679.252	2,33%	0,5%
1995	34.319	1.283.899	2,67%	0,6%
1996	66.700	2.675.665	2,49%	0,6%
1997	143.857	5.679.804	2,53%	0,6%
1998	281.682	10.862.779	2,59%	0,6%
1999	415.091	17.188.408	2,41%	0,6%
2000	833.123	30.869.214	2,70%	0,75%
2001	985.306	46.165.050	2,13%	0,75%
2002	1.454.403	65.188.479	2,23%	0,75%
2003	1.862.111	89.893.112	2,07%	0,75%
2004	2.217.154	111.335.368	1,99%	0,75%
2005	2.569.516	131.948.778	1,95%	0,75%
2006	3.167.251	151.271.701	2,09%	0,75%
2007	3.677.079	171.098.466	2,15%	0,75%
2008	3.987.640	189.980.827	2,10%	0,75%
2009	4.205.581	196.313.308	2,14%	0,75%
2010	5.141.850	235.714.637	2,18%	0,825%
2011	6.534.386	284.490.017	2,30%	0,825%
2012	7.446.694	317.218.619	2,35%	0,825%
2013	9.525.425	367.517.727	2,59%	0,948%
2014	10.479.147	401.683.956	2,61%	0,948%
2015	12.201.530	464.886.790	2,62%	0,948%

Yıllar İtibariyle Sözleşme Damga Vergisi Oranları

Tablolardan da görüleceği üzere, Damga Vergisi Kanunu’nun kabul edildiği 1964 yılında sözleşmeler üzerinden alınan damga vergisi oranı **“Binde4”** iken, bu oran günümüzde **“Binde 9,48”** dir. (Nerdeyse %1 seviyelerine ulaşmıştır.) Yapılan artış **“%137”** seviyelerindedir.

III. Damga Vergisine Getirilen Üst Sınır:

Diğer taraftan Damga Vergisi Kanununun 14’üncü maddesine 4369 Sayılı Kanun ile eklenen ve 29.07.1998 tarihinden itibaren yürürlüğe giren bir düzenlemeyle, her bir kağıt için hesaplanacak damga vergisine bir üst sınır getirilmiştir. Belirlenen bu üst limit, her yılın yeniden değerlendirme oranında artırılmaktadır.

Yıllar itibariyle, DVK’nun 14. Maddesinde yer alan her bir kağıt itibariyle hesaplanabilecek damga vergisi üst sınırları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	Damga Vergisi Üst Sınırı (Her Bir Kağıt için) (TL)	Yeniden Değerleme Oranı	Geçerli Sözleşme Damga Vergisi Oranı	Üst Sınır Esas Matrah (TL)	Olası Damga Vergisi Üst Sınırı (TL) (***)
1997	-	-	0,006	-	-
29.07.1998	200.000	77,80%	0,006	33.333.333	200.000
1999	355.600	52,10%	0,006	59.266.667	355.600
2000	540.868	56,00%	0,0075	72.115.680	540.868
2001	843.753	53,20%	0,0075	112.500.460	843.753
2002	1.292.630	59,00%	0,0075	172.350.704	1.292.630
01.01.2003-23.04.2003	2.055.282	-	0,0075	274.037.619	2.055.282
24.04.2003-31.12.2003	(*) 800.000	28,50%			
2004	1.028.000	-	0,0075	137.066.667	2.641.038
2005	(**) 800.000	9,80%	0,0075	106.666.667	2.936.834
2006	878.400	7,80%	0,0075	117.120.000	3.224.644
2007	946.915	7,20%	0,0075	126.255.360	3.476.166
2008	1.015.093	12,00%	0,0075	135.345.733	3.726.450
2009	1.136.904	2,20%	0,0075	151.587.213	4.173.624
2010	1.161.916	7,70%	0,00825	140.838.291	4.265.443
2011	1.251.383	10,26%	0,00825	151.682.836	4.593.882
2012	1.379.775	7,80%	0,00825	167.245.491	5.065.215
2013	1.487.398	3,93%	0,00948	156.898.492	5.460.302
2014	1.545.852	10,11%	0,00948	163.064.599	5.674.891
2015	1.702.138	5,58%	0,00948	179.550.422	6.248.623
2016	1.797.117		0,00948	189.569.335	6.597.296
(*) 2003 yılında çıkartılan 4842 sayılı Kanun ile 24.04.2003 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bu sınır 800.000 TL'ye düşürülmüştür.					
(**) 2005 yılında uygulanacak üst sınır, yeniden değerlendirme oranında artırılmamış olup 5281 sayılı Kanun ile "TL-YTL" geçişi nedeniyle Kanun maddelerindeki tutarsal değerler YTL olarak yeniden belirlenmiş, DV					

Kanununun 14 üncü maddesindeki üst sınır rakamı da 800.000 TL olarak yeniden belirlenmiştir.
(**) 4842 ve 5281 Sayılı Kanunla yapılan düzenlemelerin yapılmamış olduğu durumda.

Bu üst sınır, ilk getirildiği 29.07.1998 – 31.12.1998 dönemi için 200.000,- TL olarak belirlenmiş olup, yapılan düzenleme gereği, her yıl için de yeniden değerlendirme oranında otomatik artmaktadır.

2016 yılında bu üst sınır 1.702.138,-TL'dir. Buna göre 1998 – 2016 yılları arasında üst sınırdaki artış “% 798,56” seviyesine ulaşmıştır.

Aslında bu üst sınıra 2003 yılında ve 2005 yılında iki defa müdahale yapılmış ve bu üst sınır iki defa birer yıl arayla 800.000,-TL olarak belirlenmiştir. Şöyle ki 2003 yılında çıkan 4842 sayılı Kanun ile 24.04.2003 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bu sınır 800.000 TL'ye düşürülmüş, daha sonra 2004 yılının sonunda çıkan 5281 sayılı Kanun ile "TL-YTL" geçişi nedeniyle Kanun maddelerindeki tutarsal değerler YTL olarak yeniden belirlenirken DV Kanununun 14 üncü maddesindeki üst sınır rakamı da 800.000 TL olarak yeniden belirlenmiştir.

Şayet bu müdahaleler olmasaydı damga vergisi üst sınırının ulaşacağı tutarlar, yukardaki tablonun son sütununda gösterilmiş olup, bu sınır 2016 yılı için 6.597.296,-TL ye ulaşmış olacaktı. İyi ki müdahale yapılmış demek, bu sınırın yeniden değerlendirme oranındaki artışa bağlanmasındaki tutarsızlığı göstermesine engel olmamalıdır.

Buraya kadarki açıklamalarımızın özü, Damga Vergisi Kanununun gelir saikiyle bugün de yürürlükte tutulduğu, toplam vergi gelirleri içinde %2 civarında olan payını koruyabilmek için de oran artışı ve yüksek üst sınır belirlendiğidir.

Ancak bu belirlemeler günümüzde damga vergisini, evrak ve vesikalar üzerine konulmuş bir hukuki tedavül vergisi olmaktan çok öteye taşımıştır. Bir hukuki evrakın içeriği ne olursa olsun, 1.797.117,-TL boyutlarına ulaşan bir hukuki tedavül vergisi alınmasının hukuki dayanağını bulmak kolay değildir.

Bu haliyle de Damga Vergisi Kanunu, mükellefle İdare'yi birbirinden uzaklaştıran, vergiye gönüllü uyumu değil, aksine vergiye direnmeyi doğuran önemli bir kaynak konumundadır.

Damga Vergisi bu şekliye, kaynağını oluşturan evrak ve vesikaların hukuki tedavülünü engelleyen ve dahi doğmasına imkan vermeyen bir vergi konumuna gelmiştir. Bir başka deyişle, taraflar arasındaki hukuki durumları netleştirmek amaçlı sözleşme yapma iradelerine çok önemli bir engeldir.

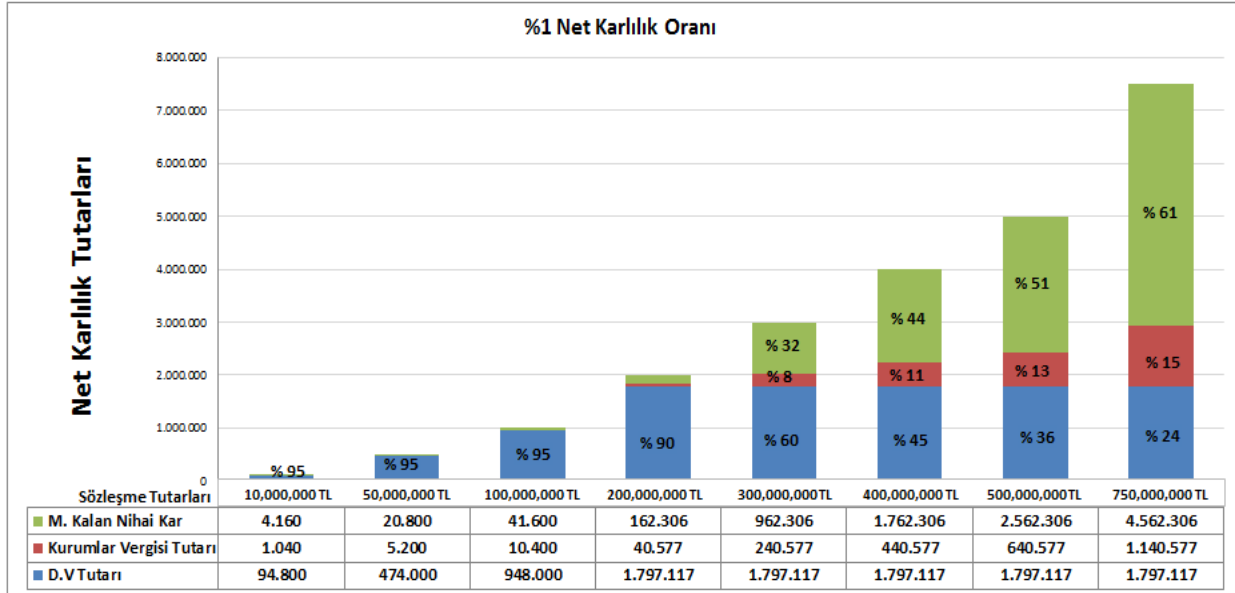
Oysa ki Anayasamızın 48'inci maddesiyle de koruma altına alınmış olan sözleşme hürriyeti hakkının özgürce kullanılmasının önündeki damga vergisi engelini bütünüyle kaldırılması veya bu hakkın kullanılmasını etkilemeyecek boyuta indirilmesi acilen gereklidir.

IV. Sözleşmeye Konu İşlemlerin Net Karlılığına Göre Değerlendirme:

Aşağıda bir mükellefin yaptığı sözleşmeli olarak yaptığı bir işteki net karlılığının; %1, %5, %10 ve %15 olduğu durumlarda, bu sözleşme nedeniyle katlanacağı damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamından oluşan toplam vergi yükü hesaplanmıştır. Bu hesapta

sözleşmelerin tek örnek olduğu, işlem bedelinin sözleşmedeki damga vergisine esas yegâne değer (sözleşme üzerinde ayrıca işlem bedelini aşan tazminat bedeli veya koşullu işlem bedelinin olmadığı) olduğu varsayılmıştır.

Konuyla ilgili çıkartılan tablo ve grafikler aşağıda gösterilmiştir. (Aşağıdaki grafiğimizde 10 Milyon TL üstü sözleşmeler gösterilmiştir.)

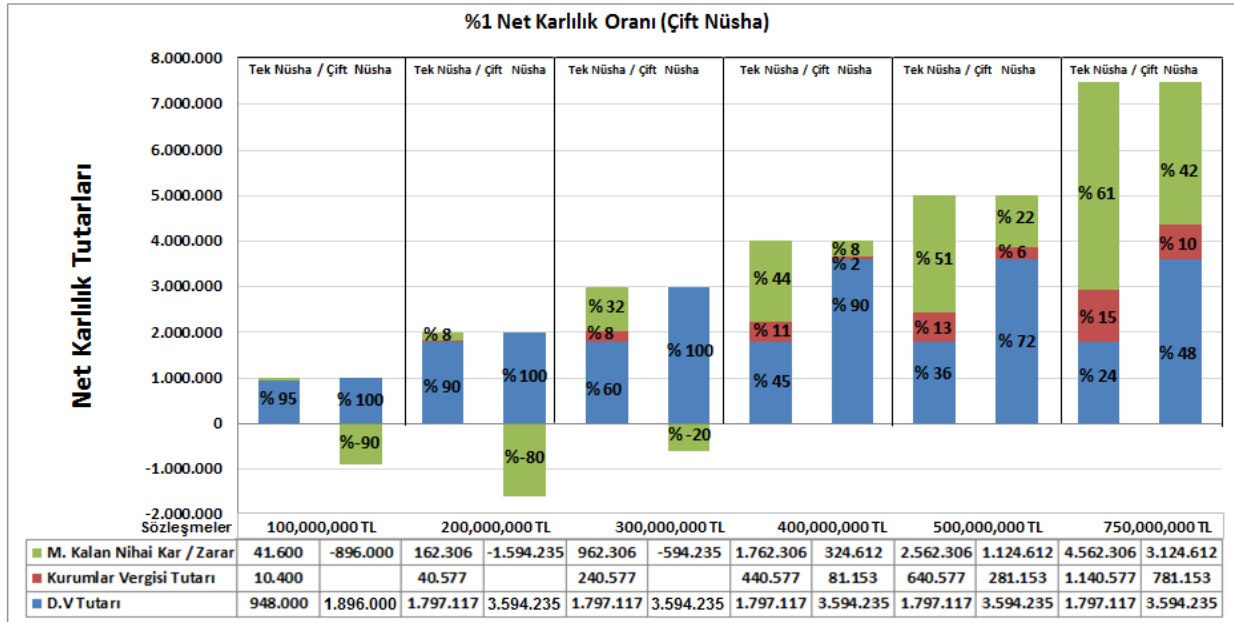
1% Net Karlılık Sağlayan Sözleşme Konusu İşlemlerdeki Vergi Yüğü							
Sözleşme Tutarı	D.V Tutarı	Karlılık Tutarı (%)	Kurumlar Vergisi Tutarı	Toplam Vergi (DV+KV)	Mükellefe Kalan Nihai Kar / Zarar	Damga Vergisi / Karlılık Oranı	Toplam Vergi / Karlılık Oranı
50.000	474	500	5	479	21	95%	96%
100.000	948	1.000	10	958	42	95%	96%
200.000	1.896	2.000	21	1.917	83	95%	96%
400.000	3.792	4.000	42	3.834	166	95%	96%
800.000	7.584	8.000	83	7.667	333	95%	96%
1.000.000	9.480	10.000	104	9.584	416	95%	96%
2.000.000	18.960	20.000	208	19.168	832	95%	96%
4.000.000	37.920	40.000	416	38.336	1.664	95%	96%
8.000.000	75.840	80.000	832	76.672	3.328	95%	96%
10.000.000	94.800	100.000	1.040	95.840	4.160	95%	96%
50.000.000	474.000	500.000	5.200	479.200	20.800	95%	96%
100.000.000	948.000	1.000.000	10.400	958.400	41.600	95%	96%
200.000.000	1.797.117	2.000.000	40.577	1.837.694	162.306	90%	92%
300.000.000	1.797.117	3.000.000	240.577	2.037.694	962.306	60%	68%
400.000.000	1.797.117	4.000.000	440.577	2.237.694	1.762.306	45%	56%
500.000.000	1.797.117	5.000.000	640.577	2.437.694	2.562.306	36%	49%
750.000.000	1.797.117	7.500.000	1.140.577	2.937.694	4.562.306	24%	39%

A. (%1) Net Karlılık içeren bir sözleşmede;

- İşin bedeli 100 milyon TL ve altı olduğu durumlarda mükellefin damga vergisi ve kurumlar vergisinden oluşan toplam vergi yükü, karının **%96'sına** ulaşmakta,
- İşin bedeli 200 milyon TL olduğu durumda mükellefin damga vergisi ve kurumlar vergisinden oluşan toplam vergi yükü, karının **%92'sine** ulaşmakta,
- İşin bedeli 300 milyon TL olduğu durumda mükellefin damga vergisi ve kurumlar vergisinden oluşan toplam vergi yükü, karının **%68'ine** ulaşmakta,

- İşin bedeli 400 milyon TL olduğu durumda mükellefin damga vergisi ve kurumlar vergisinden oluşan toplam vergi yükü, karının **%56'sına** ulaşmakta,
- İşin bedeli 500 milyon TL olduğu durumda mükellefin damga vergisi ve kurumlar vergisinden oluşan toplam vergi yükü, karının **%49'una** ulaşmakta,
- İşin bedeli 750 milyon TL olduğu durumda mükellefin damga vergisi ve kurumlar vergisinden oluşan toplam vergi yükü, karının **%39'una** ulaşmaktadır.

Bu işlemlerdeki damga vergisi yükü **en az** bu kadardır. Peki **en çok** ne olabilir? Bu sözleşmeye ilişkin damga vergisi tutarı; yapılan sözleşmenin nüsha sayısına, sözleşmenin içinde sözleşme bedelini aşan tutarda tazminat öngörülmüş olup olmamasına, şarta bağlı tutarlar bulunup bulunmamasına, konu işlemin Kanunun birden fazla maddesi (veya tarifenin farklı maddeleri uyarınca) gereği vergiye tabi olup olmamasına bağlı olarak önemli tutarda artması olasıdır. Bu nedenle örneğimizdeki damga vergisi yükü ve dolayısıyla toplam vergi yükünün çok daha yukarılara çıkma ihtimali de mevcuttur. Aşağıdaki örneğimizde ödenecek damga vergisinin iki kata çıkması durumunda karlılık analizi tekrar yapılmıştır. (Aşağıdaki tabloda durum “çift nüsha” açıklamasıyla gösterilmiştir.) (Aşağıdaki grafiğimizde 100 Milyon TL üstü sözleşmeler gösterilmiştir).

1% Net Karlılık Sağlayan Sözleşme Konusu İşlemlerdeki Vergi Yüğü									
Sözleşme Tutarı	D.V Tutarı (1. Nüsha)	D.V Tutarı (2. Nüsha)	Toplam Damga Vergisi Tutarı	Karlılık Tutarı (%)	Kurumlar Vergisi Tutarı	Toplam Vergi (DV+KV)	Mükellefe Kalan Nihai Kar / Zarar	Damga Vergisi / Karlılık Oranı	Toplam Vergi / Karlılık Oranı
50.000	474	474	948	500	-	948	-448	190%	190%
100.000	948	948	1.896	1.000	-	1.896	-896	190%	190%
200.000	1.896	1.896	3.792	2.000	-	3.792	-1.792	190%	190%
400.000	3.792	3.792	7.584	4.000	-	7.584	-3.584	190%	190%
800.000	7.584	7.584	15.168	8.000	-	15.168	-7.168	190%	190%
1.000.000	9.480	9.480	18.960	10.000	-	18.960	-8.960	190%	190%
2.000.000	18.960	18.960	37.920	20.000	-	37.920	-17.920	190%	190%
4.000.000	37.920	37.920	75.840	40.000	-	75.840	-35.840	190%	190%
8.000.000	75.840	75.840	151.680	80.000	-	151.680	-71.680	190%	190%
10.000.000	94.800	94.800	189.600	100.000	-	189.600	-89.600	190%	190%
50.000.000	474.000	474.000	948.000	500.000	-	948.000	-448.000	190%	190%
100.000.000	948.000	948.000	1.896.000	1.000.000	-	1.896.000	-896.000	190%	190%
200.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	2.000.000	-	3.594.235	-1.594.235	180%	180%
300.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	3.000.000	-	3.594.235	-594.235	120%	120%
400.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	4.000.000	81.153	3.675.388	324.612	90%	92%
500.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	5.000.000	281.153	3.875.388	1.124.612	72%	78%
750.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	7.500.000	781.153	4.375.388	3.124.612	48%	58%

Yukarıda belirtilen nedenlerle bu işleme ilişkin düzenlenen sözleşmeden dolayı ödenen damga vergisinin iki kat seviyesinde olduğu durumda;

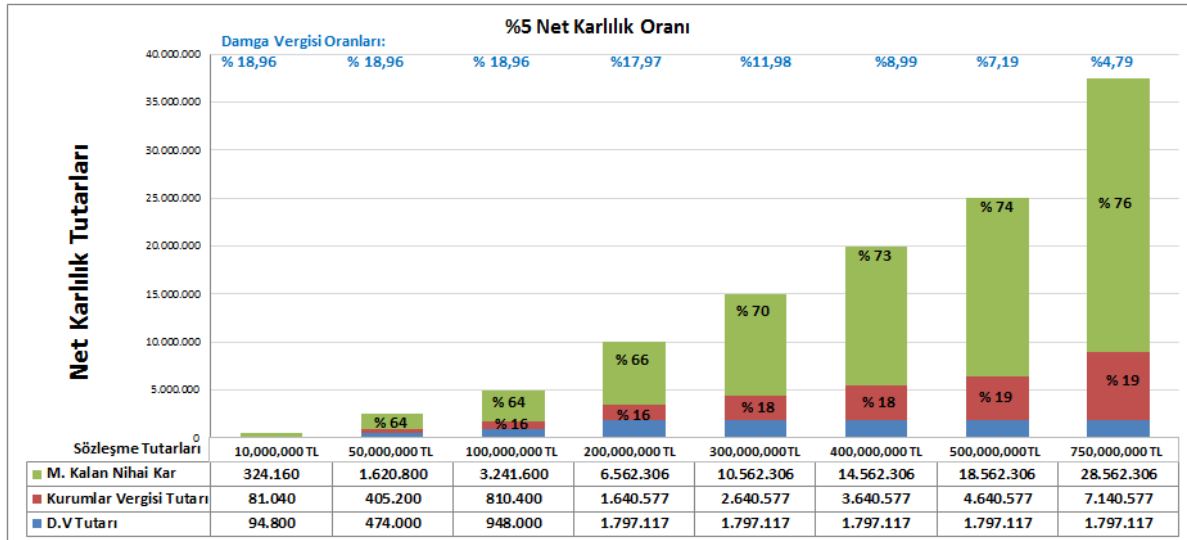
- İşin bedeli 100 milyon TL ve altı olduğu durumlarda mükellefin toplam damga vergisi bu işten sağladığı 1 Milyon TL karın tamamını götürdüğü gibi, ilave olarak mükellefe **896 Bin TL zarar** oluşturmaktadır.
- İşin bedeli 200 milyon TL olduğu durumda mükellefin toplam damga vergisi bu işten sağladığı 2 Milyon TL karın tamamını götürdüğü gibi, ilave olarak mükellefe 1.594.225 TL zarar oluşturmaktadır.
- İşin bedeli 300 milyon TL olduğu durumda mükellefin toplam damga vergisi, bu işten sağladığı 3 Milyon TL karın tamamını götürdüğü gibi, ilave olarak mükellefe **594.235TL zarar** oluşturmaktadır.
- İşin bedeli 400 milyon TL olduğu durumda mükellefin toplam damga vergisi ve kurumlar vergisinden oluşan toplam vergi yükü, bu işten sağladığı 4 Milyon TL karın %92'sini götürmekte, mükellefe 324.612,-TL nihai kar kalmaktadır.
- İşin bedeli 500 milyon TL olduğu durumda mükellefin toplam damga vergisi ve kurumlar vergisinden oluşan toplam vergi yükü, karının **%78'ine** ulaşmakta olup, mükellefe 1.124.612,-TL nihai kar sağlamaktadır.
- İşin bedeli 750 milyon TL olduğu durumda mükellefin toplam damga vergisi ve kurumlar vergisinden oluşan toplam vergi yükü, karının **%58'ine** ulaşmakta olup, mükellefe 3.124.612,-TL nihai kar sağlamaktadır.

Bu durum, mükellefin karşı karşıya kaldığı damga vergisi ve toplam vergi yükünün, ticari hayatın gerçekleriyle uyuşmadığını ve vergilemenin temel prensiplerine de uymadığını açıklıkla göstermektedir. Damga vergisi yükünün çeşitli nedenlerle (ki çoğu zaman mümkündür.) iki katına çıktığı durumda, tablodan da görüldüğü üzere, mükellef yönünden zarar doğmaktadır.

Bu durumlar, damga vergisinin geldiği konum itibarıyla, basit bir hukuki tedavül vergisinin ötesine geçtiğini, sözleşme yapılmak suretiyle ticari muamelenin gerçekleşmesine engel olan, olayın ticari karlılığını aşırı vergi yükü nedeniyle bütünüyle ortadan kaldıran ve mükellefleri kazancının da ötesinde devlete ilave vergi ödemek durumunda bırakan bir vergi durumuna gelmiş bulunmaktadır. Bu durum mükelleflerin mülkiyetlerinde devlet lehine azalma yaratmakta, Anayasa'nın 75. Maddesinde hüküm bulan “herkesten ödeme gücüne göre vergi alınacağı” hükmündeki “gücüne göre” ifadesine de aykırılık teşkil eden duruma gelmiş haldedir.

Aşağıda %5, %10 ve %15 net kar durumlarına göre ödenen tek nüsha damga vergisi ile iki nüsha ödenen damga vergisinin karlılıklara etkisi de aşağıda gösterilmiştir. Karlılık seviyeleri yükseldikçe etkinin göreceli olarak azaltıldığı gözlenmekle birlikte, bu karlılık seviyelerinde de normal kurumlar vergisinin duruma göre önemli oranda üstünde kalan toplam vergi yükü nedeniyle, mükellefler nezdinde gönüllü vergi uyumunu beklemek hiç mümkün olamayacaktır.

Aşağıdaki grafiğimizde 10 Milyon TL üstü sözleşmeler gösterilmiştir.

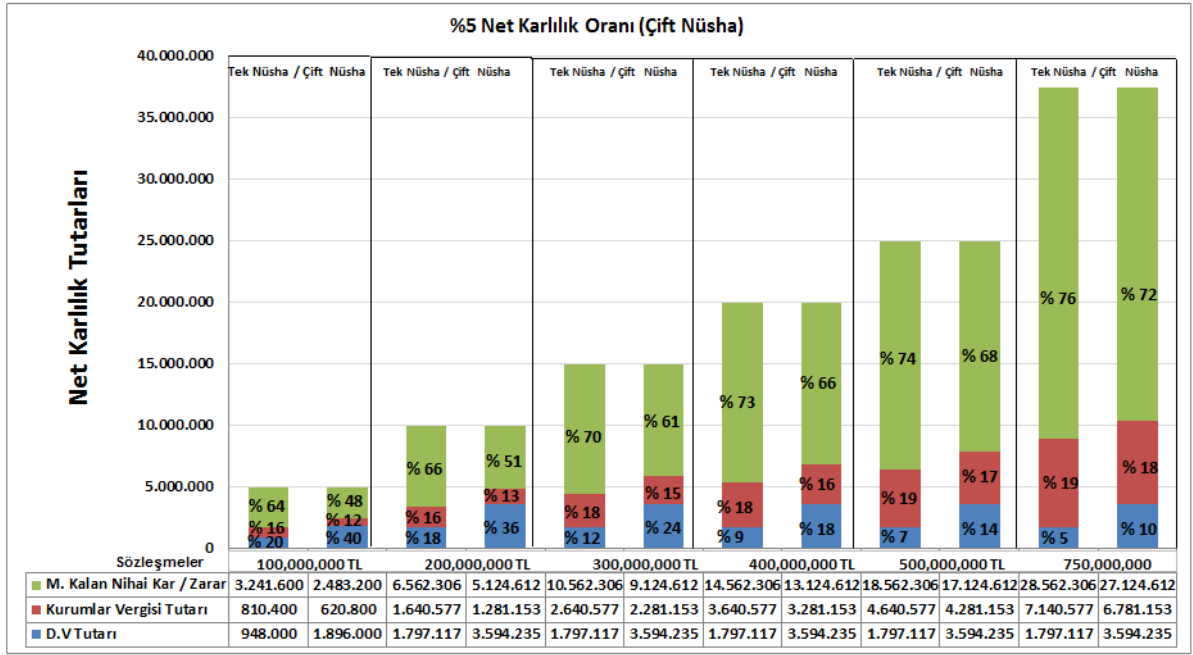
5% Net Karlılık Sağlayan Sözleşme Konusu İşlemlerdeki Vergi Yüğü							
Sözleşme Tutarı	D.V Tutarı	Karlılık Tutarı (%5)	Kurumlar Vergisi Tutarı	Toplam Vergi (DV+KV)	Mükellefe Kalan Nihai Kar / Zarar	Damga Vergisi / Karlılık Oranı	Toplam Vergi / Karlılık Oranı
50.000	474	2.500	405	879	1.621	19%	35%
100.000	948	5.000	810	1.758	3.242	19%	35%
200.000	1.896	10.000	1.621	3.517	6.483	19%	35%
400.000	3.792	20.000	3.242	7.034	12.966	19%	35%
800.000	7.584	40.000	6.483	14.067	25.933	19%	35%
1.000.000	9.480	50.000	8.104	17.584	32.416	19%	35%
2.000.000	18.960	100.000	16.208	35.168	64.832	19%	35%
4.000.000	37.920	200.000	32.416	70.336	129.664	19%	35%
8.000.000	75.840	400.000	64.832	140.672	259.328	19%	35%
10.000.000	94.800	500.000	81.040	175.840	324.160	19%	35%
50.000.000	474.000	2.500.000	405.200	879.200	1.620.800	19%	35%
100.000.000	948.000	5.000.000	810.400	1.758.400	3.241.600	19%	35%
200.000.000	1.797.117	10.000.000	1.640.577	3.437.694	6.562.306	18%	34%
300.000.000	1.797.117	15.000.000	2.640.577	4.437.694	10.562.306	12%	30%
400.000.000	1.797.117	20.000.000	3.640.577	5.437.694	14.562.306	9%	27%
500.000.000	1.797.117	25.000.000	4.640.577	6.437.694	18.562.306	7%	26%
750.000.000	1.797.117	37.500.000	7.140.577	8.937.694	28.562.306	5%	24%

B. (%5) Net Karlılık içeren bir sözleşmede;

- İşin bedeli 100 milyon TL ve altı olduğu durumlarda mükellefin vergi yükü (damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamı) karının **%35'ine** ulaşmakta,
- İşin bedeli 200 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü (damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamı) karının **%34'üne** ulaşmakta,
- İşin bedeli 300 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü (damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamı) karının **%30'una** ulaşmakta,
- İşin bedeli 400 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü (damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamı), karının **%27'sine** ulaşmakta,
- İşin bedeli 500 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü (damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamı) karının **%26'sına** ulaşmakta,
- İşin bedeli 750 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü (damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamı) karının **%24'üne** ulaşmaktadır.

Bilindiği üzere, karlılık seviyesi fark etmeksizin normalde sözleşmesiz faaliyet gösteren kurumlarda vergi yükü **%20** dir. Buna karşın, olayımızda örneğin 750 Milyon TL tutarında iş yapan ve %5 net kar sağlayan bir mükellefin bile vergi yükü, normal orandan %4 daha fazladır.

Yukarıda yaptığımız gibi, bir an için mükellefin, çeşitli nedenlerle damga vergisini iki kat olarak ödediği durumda ise bu fark daha da açılmakta %8 olmaktadır. (Aşağıdaki grafiğimizde 100 Milyon TL üstü sözleşmeler gösterilmiştir).

5% Net Karlılık Sağlayan Sözleşme Konusu İşlemlerdeki Vergi Yükü									
Sözleşme Tutarı	D.V Tutarı (1. Nüsha)	D.V Tutarı (2. Nüsha)	Toplam Damga Vergisi Tutarı	Karlılık Tutarı (%5)	Kurumlar Vergisi Tutarı	Toplam Vergi (DV+KV)	Mükellefe Kalan Nihai Kar / Zarar	Damga Vergisi / Karlılık Oranı	Toplam Vergi / Karlılık Oranı
50.000	474	474	948	2.500	310	1.258	1.242	38%	50%
100.000	948	948	1.896	5.000	621	2.517	2.483	38%	50%
200.000	1.896	1.896	3.792	10.000	1.242	5.034	4.966	38%	50%
400.000	3.792	3.792	7.584	20.000	2.483	10.067	9.933	38%	50%
800.000	7.584	7.584	15.168	40.000	4.966	20.134	19.866	38%	50%
1.000.000	9.480	9.480	18.960	50.000	6.208	25.168	24.832	38%	50%
2.000.000	18.960	18.960	37.920	100.000	12.416	50.336	49.664	38%	50%
4.000.000	37.920	37.920	75.840	200.000	24.832	100.672	99.328	38%	50%
8.000.000	75.840	75.840	151.680	400.000	49.664	201.344	198.656	38%	50%
10.000.000	94.800	94.800	189.600	500.000	62.080	251.680	248.320	38%	50%
50.000.000	474.000	474.000	948.000	2.500.000	310.400	1.258.400	1.241.600	38%	50%
100.000.000	948.000	948.000	1.896.000	5.000.000	620.800	2.516.800	2.483.200	38%	50%
200.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	10.000.000	1.281.153	4.875.388	5.124.612	36%	49%
300.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	15.000.000	2.281.153	5.875.388	9.124.612	24%	39%
400.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	20.000.000	3.281.153	6.875.388	13.124.612	18%	34%
500.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	25.000.000	4.281.153	7.875.388	17.124.612	14%	32%
750.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	37.500.000	6.781.153	10.375.388	27.124.612	10%	28%

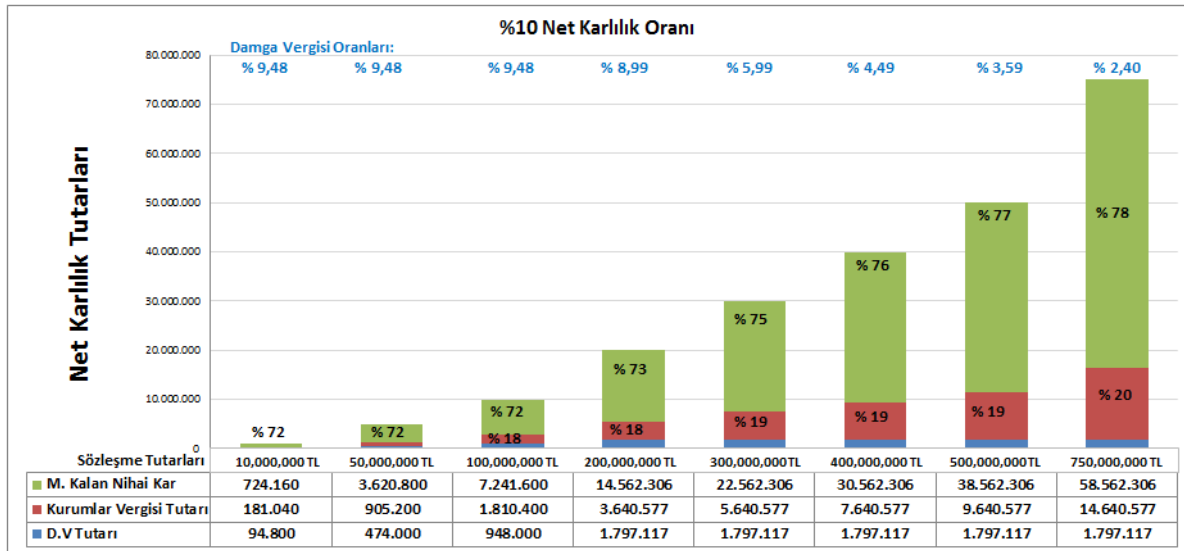
Yukarıda belirtilen nedenlerle bu işlemten dolayı ödenen damga vergisinin iki kat seviyesinde olduğu durumda;

- İşin bedeli 100 milyon TL ve altı olduğu durumlarda mükellefin vergi yükü (damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamı) bu işten karının **%50'sine** ulaşmakta,
- İşin bedeli 200 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü (damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamı), bu işten karının **%49'una** ulaşmakta,
- İşin bedeli 300 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü, bu işten karının **%39'una** ulaşmakta,
- İşin bedeli 400 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü, (damga vergisi ve kurumlar vergisi toplamı) karının **%34'üne** ulaşmakta,

- İşin bedeli 500 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü, karının **%32'sine** ulaşmakta,
- İşin bedeli 750 milyon TL olduğu durumda mükellefin vergi yükü, karının **%28'ine** ulaşmaktadır.

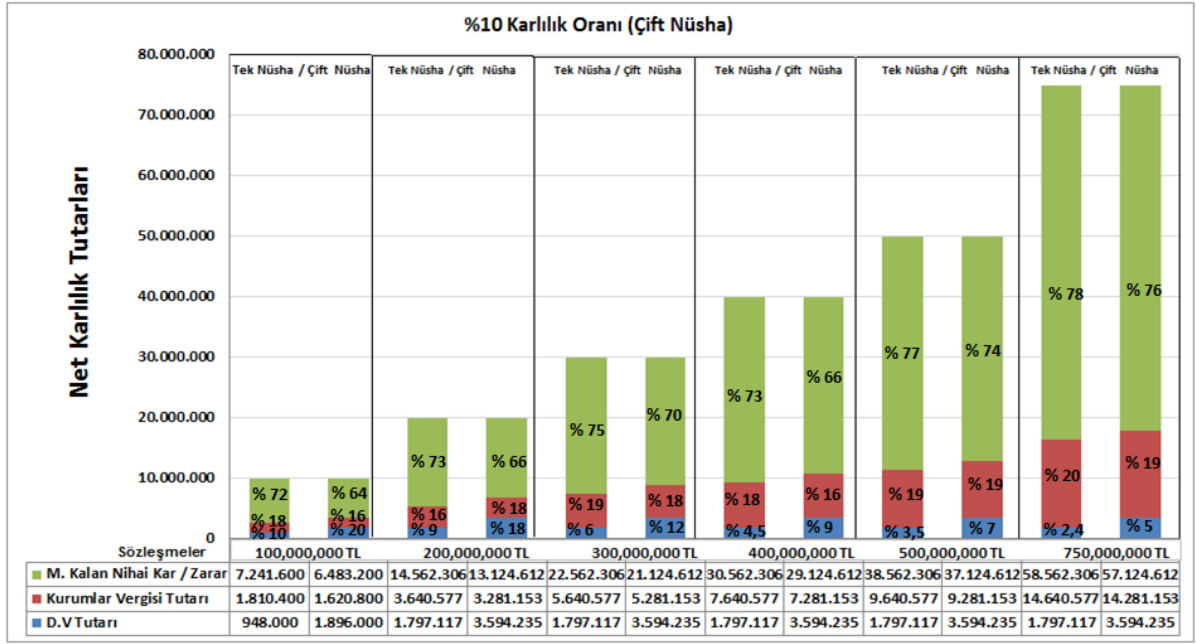
Bu tablodan da görüldüğü üzere, sözleşmeye konu işlemten net karlılığın %5 olduğu durumda, damga vergisinin çift nüsha üzerinden ödendiği durumda, işin büyüklüğüne göre %28-%51 arasındaki kısmı devlete vergi olarak gitmektedir. Kurumlar vergisi oranının %20 olduğu dikkate alındığında, münhasıran işin sözleşmeye dayalı yapılmasının sonucu olarak ortaya çıkan bu fark, bir muamele vergisiyle açıklanabilecek bir durum değildir. Ortada bir kazanç vergisi daha vardır.

Aşağıda, yine sözleşmeli işlemlerde %10 net kazanç sağlandığı durumlardaki mükelleflerin karşı karşıya kaldığı vergi yüklerini gösteren tablolarımız ve sonuçları sıralanmıştır.

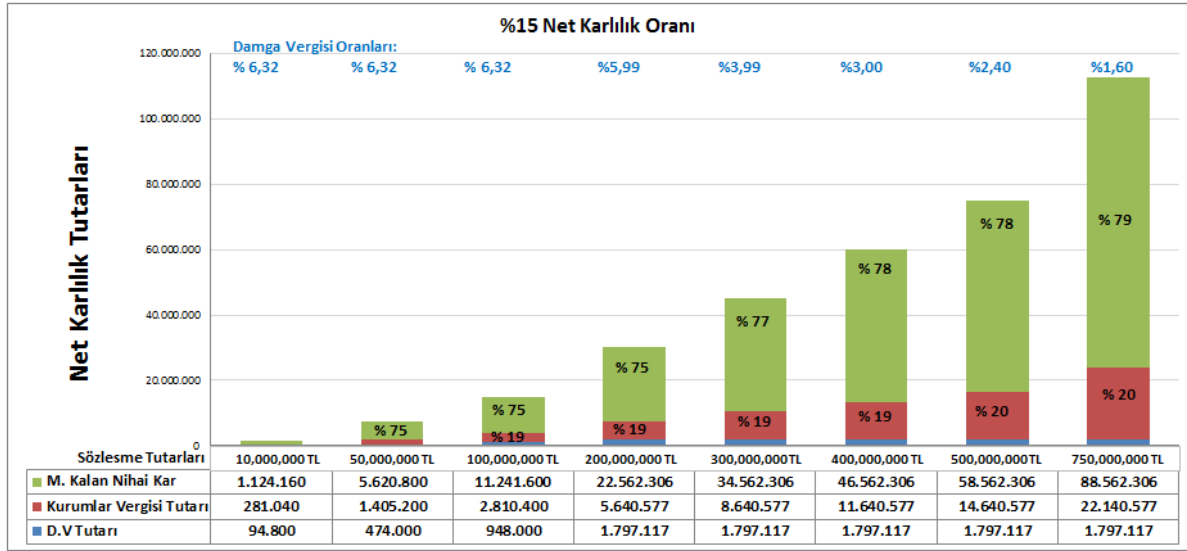
10% Net Karlılık Sağlayan Sözleşme Konusu İşlemlerdeki Vergi Yükü							
Sözleşme Tutarı	D.V Tutarı	Karlılık Tutarı (%10)	Kurumlar Vergisi Tutarı	Toplam Vergi (DV+KV)	Mükellefe Kalan Nihai Kar / Zarar	Damga Vergisi / Karlılık Oranı	Toplam Vergi / Karlılık Oranı
50.000	474	5.000	905	1.379	3.621	9%	28%
100.000	948	10.000	1.810	2.758	7.242	9%	28%
200.000	1.896	20.000	3.621	5.517	14.483	9%	28%
400.000	3.792	40.000	7.242	11.034	28.966	9%	28%
800.000	7.584	80.000	14.483	22.067	57.933	9%	28%
1.000.000	9.480	100.000	18.104	27.584	72.416	9%	28%
2.000.000	18.960	200.000	36.208	55.168	144.832	9%	28%
4.000.000	37.920	400.000	72.416	110.336	289.664	9%	28%
8.000.000	75.840	800.000	144.832	220.672	579.328	9%	28%
10.000.000	94.800	1.000.000	181.040	275.840	724.160	9%	28%
50.000.000	474.000	5.000.000	905.200	1.379.200	3.620.800	9%	28%
100.000.000	948.000	10.000.000	1.810.400	2.758.400	7.241.600	9%	28%
200.000.000	1.797.117	20.000.000	3.640.577	5.437.694	14.562.306	9%	27%
300.000.000	1.797.117	30.000.000	5.640.577	7.437.694	22.562.306	6%	25%
400.000.000	1.797.117	40.000.000	7.640.577	9.437.694	30.562.306	4%	24%
500.000.000	1.797.117	50.000.000	9.640.577	11.437.694	38.562.306	4%	23%
750.000.000	1.797.117	75.000.000	14.640.577	16.437.694	58.562.306	2%	22%

Damga Vergisinin çeşitli nedenlerle iki kat olarak ödediği durum:

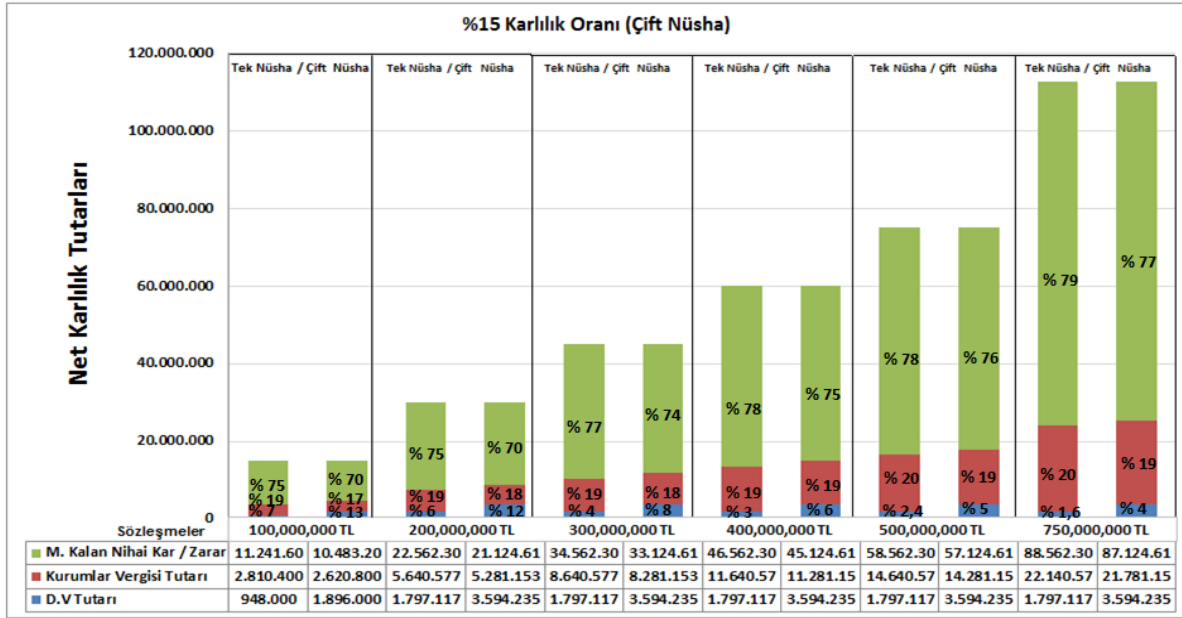
10% Net Karlılık Sağlayan Sözleşme Konusu İşlemlerdeki Vergi Yüğü									
Sözleşme Tutarı	D.V Tutarı (1. Nüsha)	D.V Tutarı (2. Nüsha)	Toplam Damga Vergisi Tutarı	Karlılık Tutarı (%10)	Kurumlar Vergisi Tutarı	Toplam Vergi (DV+KV)	Mükellefe Kalan Nihai Kar / Zarar	Damga Vergisi / Karlılık Oranı	Toplam Vergi / Karlılık Oranı
50.000	474	474	948	5.000	810	1.758	3.242	19%	35%
100.000	948	948	1.896	10.000	1.621	3.517	6.483	19%	35%
200.000	1.896	1.896	3.792	20.000	3.242	7.034	12.966	19%	35%
400.000	3.792	3.792	7.584	40.000	6.483	14.067	25.933	19%	35%
800.000	7.584	7.584	15.168	80.000	12.966	28.134	51.866	19%	35%
1.000.000	9.480	9.480	18.960	100.000	16.208	35.168	64.832	19%	35%
2.000.000	18.960	18.960	37.920	200.000	32.416	70.336	129.664	19%	35%
4.000.000	37.920	37.920	75.840	400.000	64.832	140.672	259.328	19%	35%
8.000.000	75.840	75.840	151.680	800.000	129.664	281.344	518.656	19%	35%
10.000.000	94.800	94.800	189.600	1.000.000	162.080	351.680	648.320	19%	35%
50.000.000	474.000	474.000	948.000	5.000.000	810.400	1.758.400	3.241.600	19%	35%
100.000.000	948.000	948.000	1.896.000	10.000.000	1.620.800	3.516.800	6.483.200	19%	35%
200.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	20.000.000	3.281.153	6.875.388	13.124.612	18%	34%
300.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	30.000.000	5.281.153	8.875.388	21.124.612	12%	30%
400.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	40.000.000	7.281.153	10.875.388	29.124.612	9%	27%
500.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	50.000.000	9.281.153	12.875.388	37.124.612	7%	26%
750.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	75.000.000	14.281.153	17.875.388	57.124.612	5%	24%

Aşağıda, yine sözleşmeli işlemlerde %15 net kazanç sağlandığı durumlardaki mükelleflerin karşı karşıya kaldığı vergi yüklerini gösteren tablolarımız ve sonuçları sıralanmıştır.(Aşağıdaki grafiğimizde 10 Milyon TL üstü sözleşmeler gösterilmiştir).

15% Net Karlılık Sağlayan Sözleşme Konusu İşlemlerdeki Vergi Yüğü							
Sözleşme Tutarı	D.V Tutarı	Karlılık Tutarı (%10)	Kurumlar Vergisi Tutarı	Toplam Vergi (DV+KV)	Mükellefe Kalan Nihai Kar / Zarar	Damga Vergisi / Karlılık Oranı	Toplam Vergi / Karlılık Oranı
50.000	474	7.500	1.405	1.879	5.621	6%	25%
100.000	948	15.000	2.810	3.758	11.242	6%	25%
200.000	1.896	30.000	5.621	7.517	22.483	6%	25%
400.000	3.792	60.000	11.242	15.034	44.966	6%	25%
800.000	7.584	120.000	22.483	30.067	89.933	6%	25%
1.000.000	9.480	150.000	28.104	37.584	112.416	6%	25%
2.000.000	18.960	300.000	56.208	75.168	224.832	6%	25%
4.000.000	37.920	600.000	112.416	150.336	449.664	6%	25%
8.000.000	75.840	1.200.000	224.832	300.672	899.328	6%	25%
10.000.000	94.800	1.500.000	281.040	375.840	1.124.160	6%	25%
50.000.000	474.000	7.500.000	1.405.200	1.879.200	5.620.800	6%	25%
100.000.000	948.000	15.000.000	2.810.400	3.758.400	11.241.600	6%	25%
200.000.000	1.797.117	30.000.000	5.640.577	7.437.694	22.562.306	6%	25%
300.000.000	1.797.117	45.000.000	8.640.577	10.437.694	34.562.306	4%	23%
400.000.000	1.797.117	60.000.000	11.640.577	13.437.694	46.562.306	3%	22%
500.000.000	1.797.117	75.000.000	14.640.577	16.437.694	58.562.306	2%	22%
750.000.000	1.797.117	112.500.000	22.140.577	23.937.694	88.562.306	2%	21%

Damga Vergisinin çeşitli nedenlerle iki kat olarak ödediği durum: (Aşağıdaki grafiğimizde 100 Milyon TL üstü sözleşmeler gösterilmiştir).

15% Net Karlılık Sağlayan Sözleşme Konusu İşlemlerdeki Vergi Yükü									
Sözleşme Tutarı	D.V Tutarı (1. Nüsha)	D.V Tutarı (2. Nüsha)	Toplam Damga Vergisi Tutarı	Karlılık Tutarı (%10)	Kurumlar Vergisi Tutarı	Toplam Vergi (DV+KV)	Mükellefe Kalan Nihai Kar / Zarar	Damga Vergisi / Karlılık Oranı	Toplam Vergi / Karlılık Oranı
50.000	474	474	948	7.500	1.310	2.258	5.242	13%	30%
100.000	948	948	1.896	15.000	2.621	4.517	10.483	13%	30%
200.000	1.896	1.896	3.792	30.000	5.242	9.034	20.966	13%	30%
400.000	3.792	3.792	7.584	60.000	10.483	18.067	41.933	13%	30%
800.000	7.584	7.584	15.168	120.000	20.966	36.134	83.866	13%	30%
1.000.000	9.480	9.480	18.960	150.000	26.208	45.168	104.832	13%	30%
2.000.000	18.960	18.960	37.920	300.000	52.416	90.336	209.664	13%	30%
4.000.000	37.920	37.920	75.840	600.000	104.832	180.672	419.328	13%	30%
8.000.000	75.840	75.840	151.680	1.200.000	209.664	361.344	838.656	13%	30%
10.000.000	94.800	94.800	189.600	1.500.000	262.080	451.680	1.048.320	13%	30%
50.000.000	474.000	474.000	948.000	7.500.000	1.310.400	2.258.400	5.241.600	13%	30%
100.000.000	948.000	948.000	1.896.000	15.000.000	2.620.800	4.516.800	10.483.200	13%	30%
200.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	30.000.000	5.281.153	8.875.388	21.124.612	12%	30%
300.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	45.000.000	8.281.153	11.875.388	33.124.612	8%	26%
400.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	60.000.000	11.281.153	14.875.388	45.124.612	6%	25%
500.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	75.000.000	14.281.153	17.875.388	57.124.612	5%	24%
750.000.000	1.797.117	1.797.117	3.594.235	112.500.000	21.781.153	25.375.388	87.124.612	3%	23%

V. DAMGA VERGİSİ ORANI VE ÜST SINIRINA İLİŞKİN ÖNERİMİZ:

Buraya kadar yaptığımız açıklamalardan da görüldüğü üzere, sözleşmeler üzerinden nerdeyse sözleşme bedelinin %1'ine yaklaşan oranlarda vergi alınması, bunun birden fazla nüsha, tazminat, şartlı işlemler vb. nedenlerle daha da artma potansiyeli, diğer taraftan damga vergisi üst sınırının her bir kağıt için 1.797.117,-TL seviyelerinde olması, özellikle sözleşme esaslı çalışan mükellefler yönünden durumu ikinci bir kazanç vergisi boyutuna getirmiş bulunmaktadır.

Bu durum, mükellefle İdare'yi birbirinden uzaklaştıran, vergiye gönüllü uyumu değil, aksine vergiye direnmeyi doğuran bir etki yapmaktadır. Bu durumda ya sözleşme yapılmaktan vazgeçilmekte, ya yapıldığı halde beyan edilmemekte, ya da sözleşmelerin içinde nispi vergi doğuracak bir ifade geçirmemek adına farklı arayışlar yapılmaya çalışılmaktadır. Anayasa ile koruma altına alınan sözleşme hürriyeti, damga vergisi maliyeti nedeniyle sağlıklı kullanılamaz durumdadır.

ÖNERİMİZ:

- 1) Damga Vergisi oranının ilk çıktığı dönemlerdeki “Binde 4” veya “Binde 5” seviyelerine indirilmesi,
- 2) Damga Vergisi Üst sınırının da en azından sözleşmeler yönünden her bir sözleşmeye konu işlem için 15.000,-TL ye düşürülmesi,
- 3) Sözleşmeler kaç nüsha olarak imzalanırsa imzalsın sadece bir örnek üzerinden damga vergisi alınması,
- 4) Münhasıran sözleşmeler üzerindeki işlem bedellerinin damga vergisine konu tutulması ve işlem bedelinin, *“sözleşmenin imza tarihi itibarıyla tereddüte mahal vermeyecek kesinlikte hesaplanabilen tutar”* olarak tanımlanması,
- 5) Damga Vergisine konu kağıtlar üzerindeki tazminat, cezai şart, diğer şartlı işlemler vb. gibi hususların damga vergisine konu olmadığına Kanuna açıkça yazılması,
- 6) Sipariş formu, satış mutabakat formu vb. türden belgelerin hiç damga vergisine konu yapılmaması,

Gerektiğini düşünüyoruz.

Damga vergisi oranının “Binde 5” seviyesine düşürüldüğü, sözleşmelere ilişkin damga vergisi üst sınırının da 15.000,-TL olarak uygulandığı durumda dahi devletin, 2015 yılında sözleşmeler üzerinden sağladığı damga vergisi gelirini sağlanabileceğini düşünüyoruz.

Bu yaklaşım şekli, İdare’nin mükellefle yakınlaşması, aynı amaca ulaşma konusunda karşılıklı işbirliği yapılmasının ve vergiye gönüllü uyumun da adımı olabilir. Kanımızca böylesi imkanlar kaçırılmamalıdır.

ÖNERİMİZİN DAYANAĞI :

Bilindiği üzere, Türkiye’deki 2016 yılı Mart ayı itibarıyla faal toplam gelir vergisi mükellef sayısı **1.796.389** , faal toplam kurumlar vergisi mükellef sayısı ise **707.893** kişidir. (Kaynak: GİB Sitesi)

Devletin 2015 yılında toplam damga vergisi geliri 12,2 Milyar TL’dir. Açıklanmamış olmakla birlikte bu gelirlerin %25 kısmının sözleşmeler üzerinden alınan damga vergileri olduğunu kabul edelim. Bu durumda, 2015 yılında sözleşmeler üzerinden alınan damga vergisi geliri 3,05 Milyar TL seviyesinde olacaktır.

Aşağıdaki tablolarımızda, bu varsayımdan hareketle belli tutar seviyesindeki sözleşmelerden:

- A) Mevcut “**Binde 9,48**” damga vergisi oranı ve önerdiğimiz “**15.000,-TL**” sözleşme damga vergisi üst sınırı esasına göre,
- B) Damga Vergisi oranının “**Binde 5**” ve “**15.000,-TL**” sözleşme damga vergisi üst sınırı esasına göre,

bir mükellefin yılda kaç adet sözleşme yapması gerektiği bulunmuştur.

Aşağıdaki (A) ve (B) durumlarına göre hazırlanan tablomuzda;

- Mükellef sayısının faal kurumlar vergisi mükellef sayısı olan 707.893 kişi olarak alındığı (a) alt kırılımı ve
- Mükellef sayısının faal kurumlar vergisi mükellef sayısının yarısı olarak 350.000 kişi olarak alındığı (b) alt kırılımı

detayında durumlar gösterilmiştir.

Buna karşın 1.796.389 kişiye ulaşan gelir vergisi mükellef sayısı (Şahıs şirketleri, ticari kazanç sahipleri, serbest meslek erbabı, zirai kazanç sahipleri,) noterlerde yapılan sözleşmeler, kamu idareleriyle yapılan sözleşmeler vb. durumlar daha bu tablolarımızda konu edilmemiştir. Bunların da uygun kriterlerle bu çalışmaya dahil edilmesi durumunda, aşağıdaki tablolarımızda mükellef başına yılda yapılması gereken sözleşme adetlerinin daha da düşmesi olasıdır.

(A) MEVCUT DAMGA VERGİSİ ORANI ESAS ALINARAK HAZIRLANAN TABLOLAR (Binde 9,48)

a) Faal Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı 707.893 Olarak Dikkate Alınmıştır

OLASILIKLAR (*)	Sözleşme Tutarı	Sözleşme Damga vergisi Oranı	Hesaplanan Damga Vergisi Tutarı	Damga Vergisi Üst Sınırı	Toplam Damga Vergisi Geliri	Sözleşme Damga Vergileri/Toplam Damga Vergisi Geliri (Varsayım %)	Sözleşme Damga Vergisi Tutarı	Sözleşme Sayısı	Faal Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı (*)	Mükellef Başına Düşen Yıllık Sözleşme Sayısı
Üst Sınırdan	1.582.278 TL	0,00948	15.000 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	203.333	707.893	0,2872
Olasılık 1	1.250.000 TL	0,00948	11.850 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	257.384	707.893	0,3636
Olasılık 2	1.000.000 TL	0,00948	9.480 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	321.730	707.893	0,4545
Olasılık 3	750.000 TL	0,00948	7.110 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	428.973	707.893	0,6060
Olasılık 4	500.000 TL	0,00948	4.740 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	643.460	707.893	0,9090
Olasılık 5	200.000 TL	0,00948	1.896 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	1.608.650	707.893	2,2724

(*) Bu çalışma, Gelir vergisi mükelleflerinden ticari kazanç, serbest meslek kazancı ve zirai kazanç sahiplerinin olası sözleşme damga vergileri ile Noterler nezdinde ve Kamu ile yapılan sözleşmelerin damga vergileri dikkate alınmamış haliyle durumu göstermektedir.

b) Faal Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı Mevcudun Yarıısı (350.000) Olarak Dikkate Alınmıştır

OLASILIKLAR (*)	Sözleşme Tutarı	Sözleşme Damga vergisi Oranı	Hesaplanan Damga Vergisi Tutarı	Damga Vergisi Üst Sınırı	Toplam Damga Vergisi Geliri	Sözleşme Damga Vergileri/Toplam Damga Vergisi Geliri (Varsayım %)	Sözleşme Damga Vergisi Tutarı	Sözleşme Sayısı	Faal Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı (*)	Mükellef Başına Düşen Yıllık Sözleşme Sayısı
Üst Sınırdan	1.582.278 TL	0,00948	15.000 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	203.333	350.000	0,5810
Olasılık 1	1.250.000 TL	0,00948	11.850 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	257.384	350.000	0,7354
Olasılık 2	1.000.000 TL	0,00948	9.480 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	321.730	350.000	0,9192
Olasılık 3	750.000 TL	0,00948	7.110 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	428.973	350.000	1,2256
Olasılık 4	500.000 TL	0,00948	4.740 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	643.460	350.000	1,8385
Olasılık 5	200.000 TL	0,00948	1.896 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	1.608.650	350.000	4,5961

(*) Bu çalışmada faal kurumlar vergisi mükellef sayısının yarıısı dikkate alınmıştır. Gelir vergisi mükelleflerinden ticari kazanç, serbest meslek kazancı ve zirai kazanç sahiplerinin olası sözleşme damga vergileri ile Noterler nezdinde ve Kamu ile yapılan sözleşmelerin damga vergileri dikkate alınmamış haliyle durumu göstermektedir.

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere;

A) Sözleşme Damga Vergisi Oranının mevcut oran (Binde 9,48) olarak ve sözleşme damga vergisi üst sınırının da “15.000,-TL” olarak dikkate alındığı durumda;

➤ Faal kurumlar vergisi mükellef sayısına göre her bir mükellefin

- Yılda 200.000,-TL bedelli 2-3 adet sözleşme,
veya
- Yılda 500 Bin TL bedelli 1 adet sözleşme
veya
- Yılda 750 Bin TL bedelli, mükelleflerin yarısının 1 adet sözleşme

Yapması ve bunu beyan etmesi ile şu anki yıllık 3,05 Milyar TL sözleşme damga vergisi gelirinin elde edilmesi mümkün görünmektedir.

➤ Bu seçenekte ise faal kurumlar vergisi mükellef sayısının yarısı (350 Bin mükellefe) esas alınmış olup, bu mükelleflerin de her birinin;

- Yılda, 200.000,-TL bedelli 4-5 adet sözleşme,
veya
- Yılda 500 Bin TL bedelli 1-2 adet sözleşme
Veya
- Yılda 750 Bin TL bedelli 1 adet sözleşme

Yapması ve bunu beyan etmesi ile şu anki yıllık 3,05 Milyar TL sözleşme damga vergisi gelirinin elde edilmesi mümkün görünmektedir.

(B) SÖZLEŞME DAMGA VERGİSİ ORANI "BİNDE 5 " ALINARAK HAZIRLANAN TABLOLAR:

a) Faal Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı 707.893 Olarak Dikkate Alınmıştır

OLASILIKLAR (*)	Sözleşme Tutarı	Sözleşme Damga vergisi Oranı	Hesaplanan Damga Vergisi Tutarı	Damga Vergisi Üst Sınırı	Toplam Damga Vergisi Geliri	Sözleşme Damga Vergileri/Toplam Damga Vergisi Geliri (Varsayım %)	Sözleşme Damga Vergisi Tutarı	Sözleşme Sayısı	Faal Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı (*)	Mükellef Başına Düşen Yıllık Sözleşme Sayısı
Üst Sınırdan	3.000.000 TL	0,005	15.000 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	203.333	707.893	0,2872
Olasılık 1	1.250.000 TL	0,005	6.250 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	488.000	707.893	0,6894
Olasılık 2	1.000.000 TL	0,005	5.000 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	610.000	707.893	0,8617
Olasılık 3	750.000 TL	0,005	3.750 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	813.333	707.893	1,1489
Olasılık 4	500.000 TL	0,005	2.500 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	1.220.000	707.893	1,7234
Olasılık 5	200.000 TL	0,005	1.000 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	3.050.000	707.893	4,3086

(*) Bu çalışma, Gelir vergisi mükelleflerinden ticari kazanç, serbest meslek kazancı ve zirai kazanç sahiplerinin olası sözleşme damga vergileri ile Noterler nezdinde ve Kamu ile yapılan sözleşmelerin damga vergileri dikkate alınmamış haliyle durumu göstermektedir.

b) Faal Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı Mevcudun Yarıısı (350.000) Olarak Dikkate Alınmıştır

OLASILIKLAR (*)	Sözleşme Tutarı	Sözleşme Damga vergisi Oranı	Hesaplanan Damga Vergisi Tutarı	Damga Vergisi Üst Sınırı	Toplam Damga Vergisi Geliri	Sözleşme Damga Vergileri/Toplam Damga Vergisi Geliri (Varsayım %)	Sözleşme Damga Vergisi Tutarı	Sözleşme Sayısı	Faal Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı (*)	Mükellef Başına Düşen Yıllık Sözleşme Sayısı
Üst Sınırdan	3.000.000 TL	0,005	15.000 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	203.333	350.000	0,5810
Olasılık 1	1.250.000 TL	0,005	6.250 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	488.000	350.000	1,3943
Olasılık 2	1.000.000 TL	0,005	5.000 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	610.000	350.000	1,7429
Olasılık 3	750.000 TL	0,005	3.750 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	813.333	350.000	2,3238
Olasılık 4	500.000 TL	0,005	2.500 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	1.220.000	350.000	3,4857
Olasılık 5	200.000 TL	0,005	1.000 TL	15.000 TL	12.200.000.000 TL	25%	3.050.000.000 TL	3.050.000	350.000	8,7143

(*) Bu çalışmada faal kurumlar vergisi mükellef sayısının yarıısı dikkate alınmıştır. Gelir vergisi mükelleflerinden ticari kazanç, serbest meslek kazancı ve zirai kazanç sahiplerinin olası sözleşme damga vergileri ile Noterler nezdinde ve Kamu ile yapılan sözleşmelerin damga vergileri dikkate alınmamış haliyle durumdur.

B) Sözleşme Damga Vergisi Oranının “Binde 5” ve sözleşme damga vergisi üst sınırının “15.000,-TL” olarak dikkate alındığı durumda;

➤ Faal kurumlar vergisi mükellef sayısına göre her bir mükellefin;

- Yılda 200.000,-TL bedelli 4-5 adet sözleşme,
veya
- Yılda 500 Bin TL bedelli 1-2 adet sözleşme
veya
- Yılda 750 Bin TL bedelli 1 adet sözleşme

Yapması ve bunu beyan etmesi ile şu anki yıllık 3,05 Milyar TL sözleşme damga vergisi gelirinin elde edilmesi mümkün görünmektedir.

➤ Bu seçenekte ise faal kurumlar vergisi mükellef sayısının yarısı (350 Bin mükellefe) esas alınmış olup, bu mükelleflerin de her birinin;

- Yılda 200.000,-TL bedelli 8-9 adet sözleşme,
veya
- Yılda 500 Bin TL bedelli 3-4 adet sözleşme
veya
- Yılda 750 Bin TL bedelli 2-3 adet sözleşme

Yapması ve bunu beyan etmesi ile şu anki yıllık 3,05 Milyar TL sözleşme damga vergisi gelirinin elde edilmesi mümkün görünmektedir.

Tabii ki bu tutarların altındaki sözleşmeler de damga vergisine tabi olup, fiiliyatta İdare’ye damga vergisi getirmeye devam edecektir. Bu tutarlar örnek olması amaçlı verilmiştir.

Tarafımızca tablolardaki bu durumların olası olduğunu, İdare’nin bu şekilde de yıllık beklentisi olan sözleşme damga vergilerini sağlayabileceğini düşünmekteyiz.

Notumuzun son kısmında belirttiğimiz madde önerilerinden de görüleceği üzere, mükelleflerin damga vergilerini, vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu aydan itibaren 6 aylık süre içinde beyan edip ödememeleri durumunda damga vergisi üst sınırı 1.800 Bin TL ye çıkacağı yönünde hüküm konulduğundan mükelleflerin damga vergilerini beyan etmedikleri durumda yüksek üst sınıra tabi olacaklarını bilmek, vergiye gönüllü uyumu da sağlayacaktır kanısındayız.

Burada öngörülen 6 aylık süre, fiili hayatta yaşanan durumlara iyi niyet çerçevesinde yaklaşım göstermek amacıyla talep edilmektedir. Zira bu sözleşmeler Kuruluşların değişik birimleri tarafından, işletme merkezi dışında farklı bölge ve illerde, hatta yurtdışında imzalanmakta, bunların Kuruluşların Mali işlerinin eline ulaşmaları zaman alabilmektedir. Bu sürenin geçirilmesi durumunda katlanılacak maliyet çok yüksek olabileceğinden böyle bir süre verilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.